

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо повернення на доопрацювання проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо порядку преміювання посадових осіб органів місцевого самоврядування (реєстр. № 7247)

Відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та доручення Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 06 квітня 2022 року (Протокол № 108) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо порядку преміювання посадових осіб органів місцевого самоврядування (реєстр. № 7247), поданий народними депутатами України Ковальчуком О.В. та іншими.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України відповідно до Указу Президента України № 64/2022 в Україні було введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року (на сьогодні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб).

Зважаючи на це та з метою врегулювання окремих питань трудових відносин між працівником та роботодавцем в умовах воєнного часу Верховною Радою України 15 березня 2022 року було прийнято Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

Однак, незважаючи на ті надзвичайні обставини, в яких на сьогодні перебуває абсолютна більшість українських громадян, і цілком очевидну необхідність усіма можливими зусиллями сприяти консолідації та взаємодопомоги в українському суспільстві, було виявлено окремі факти очевидного зловживання посадовими особами місцевого самоврядування правом на преміювання працівників.

На думку авторів законопроекту, такі факти необґрунтованого використання коштів місцевих бюджетів потребують контролю з боку військових адміністрацій та встановлення обмежувальних заходів для запобігання таких випадків.

Тому проектом закону пропонується доповнити статтю 10 «Оплата праці» Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» нормою, відповідно до якої на період дії воєнного стану (а також через 90 днів з дня його припинення чи скасування) преміювання посадових осіб органів

місцевого самоврядування здійснюватиметься за погодженням з начальником відповідної обласної військової адміністрації. Також законопроектом пропонується передбачити, що з дня припинення або скасування воєнного стану таке погодження буде здійснюватися головою відповідної обласної державної адміністрації.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що його прийняття дозволить забезпечити раціональне використання коштів місцевих бюджетів в умовах воєнного стану.

Водночас, щодо законопроекту слід зауважити таке.

1. За своєю суттю законопроект покликаний врегулювати правовідносини, які пов'язані з проходженням служби в органах місцевого самоврядування. Відповідно до преамбули Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» саме цей Закон регулює правові, організаційні, матеріальні та соціальні умови реалізації громадянами України права на службу в органах місцевого самоврядування, визначає загальні засади діяльності посадових осіб місцевого самоврядування, їх правовий статус, порядок та правові гарантії перебування на службі в органах місцевого самоврядування. У зв'язку з цим з точки зору забезпечення системності законодавства відповідні положення доцільніше внести до розділу VII «Прикінцеві і перехідні положення» цього Закону.

2. Законопроект пропонується передбачити погодження преміювання посадових осіб місцевого самоврядування лише з керівником відповідної обласної військової адміністрації. Водночас, зважаючи на положення законів України «Про місцеве самоврядування», «Про службу в органах місцевого самоврядування» та «Про правовий режим воєнного стану», відповідні функції можуть здійснюватися також керівниками районних військових адміністрацій (а не лише обласних), а на деяких територіях військові адміністрації можуть не утворюватися взагалі.

3. Пропоноване законопроектом застосування положень про преміювання за погодженням з начальником відповідної обласної військової адміністрації через 90 днів з дня припинення або скасування воєнного стану є недоцільним, оскільки створені для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку військові адміністрації здійснюють свої повноваження до скасування воєнного стану (частина восьма статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»).

4. Пропонована законопроектом норма, згідно з якою після закінчення строку дії відповідних повноважень голів військових адміністрацій такі повноваження передбачається здійснювати головам обласних державних адміністрацій, є недоцільною, оскільки згідно із статтею 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Законопроект потребує техніко-юридичного доопрацювання, зокрема в частині необхідності зміни терміну «посадова особа органів місцевого самоврядування», оскільки у профільному законодавстві вживається термін «посадова особа місцевого самоврядування», та ін.

Під час розгляду законопроекту на засіданні Комітету неодноразово було наголошено на тому, що його ідея є дуже вдалою, а проблема, на вирішення якої він спрямований, - вкрай актуальною.

Водночас, народні депутати України – члени Комітету, а також присутній на засіданні представник профспілкової сторони зауважили, що, зважаючи на предмет правового регулювання законопроекту, пропоновані ним зміни юридично коректніше передбачити у Законі України «Про службу в органах місцевого самоврядування», який врегульовує питання матеріального забезпечення та оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування.

Також було зазначено, що пропонована законопроектом норма щодо застосування обмежень протягом 90 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану є недоцільною, оскільки, зокрема суперечить статті 64 Конституції України щодо обмеження прав і свобод людини і громадянина лише в умовах воєнного або надзвичайного стану. Крім того, було акцентовано увагу на тому, що, зважаючи на досить велику чисельність посадових осіб місцевого самоврядування, сумнівною є доцільність покладення на начальника обласної військової адміністрації обов'язку щодо погодження їх преміювання.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює зауваження до законопроекту.

Міністерство економіки України не підтримує проект Закону.

Міністерство розвитку громад та територій України, Міністерство юстиції України, а також Міністерство фінансів України висловлюють зауваження щодо законопроекту.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує проект Закону.

За результатами розгляду Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок та рекомендує Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» щодо порядку преміювання посадових осіб органів місцевого самоврядування (реєстр. № 7247) включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та, керуючись пунктом 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду у першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проект Постанови Верховної Ради України додається.

Перший заступник
голови Комітету

М.М.Цимбалюк

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції трудових відносин (реєстр. № 5388) друге читання

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на засіданні 6 квітня 2022 року (Протокол № 108) розглянув пропозиції та поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції трудових відносин (реєстр. № 5388), прийнятого Верховною Радою України 21 вересня 2021 року за основу (Постанова Верховної Ради України № 1757-IX).

Відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 457 пропозицію та поправку, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп.

За результатами розгляду цих пропозицій було підготовлено порівняльну таблицю до законопроекту, яка містить усі внесені та невідкликані пропозиції та поправки, з яких враховано 52 пропозицій, враховано частково 43 пропозицій та відхилено 362 пропозицій.

Враховуючи викладене та керуючись пунктами 5 і 6 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив цей висновок та прийняв рішення:

1. Схвалити текст порівняльної таблиці з пропозиціями і поправками народних депутатів України до проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції трудових відносин (реєстр. № 5388), а також з урахуванням пропозицій народного депутата України Бабенка М.В., проголосованих на засіданні Комітету:

1) Назву статті 9¹ у підпункті 1 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"Стаття 9¹. Додаткові порівняно із законодавством трудові, соціально-побутові пільги та умови договорів" (пропозиція №17);

2) У абзаці третьому підпункту 1 пункті 1 розділу I законопроекту слова "своїх повноважень і" замінити словами та знаками "а також фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю" (пропозиція №21);

3) Абзац п'ятий підпункту 1 пункті 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"У випадках, передбачених цим Кодексом, працівник та власник або уповноважений ним орган можуть передбачити у договорі додаткові права, обов'язки і відповідальність сторін, умови матеріального забезпечення та організації праці працівника" (пропозиція №31);

4) Назву статті 23¹ у підпункті 3 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"Стаття 23¹. Особливості укладення строкового трудового договору" (пропозиція №49);

5) Абзац шостий підпункту 3 пункту 1 розділу I законопроекту після слів "на час виконання певного обсягу чи виду роботи" доповнити словами "що має строковий характер" (пропозиція №57);

6) Абзац дев'ятий підпункту 3 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

"6) при прийнятті на роботу особи на виборну посаду, або інших осіб, які забезпечують діяльність таких осіб;" (пропозиція №61);

7) Підпункт 5 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

" 5) статтю 29 викласти в такій редакції:

"Стаття 29. Обов'язок власника або уповноваженого ним органу проінформувати працівника про роботу за трудовим договором

До початку роботи власник або уповноважений ним орган зобов'язаний в узгоджений з працівником спосіб проінформувати працівника про:

1) місце роботи (інформацію про роботодавця, у т.ч. його місцезнаходження), трудову функцію, яку зобов'язується виконувати працівник (посада та перелік посадових обов'язків), а також про дату початку виконання роботи;

2) визначене робоче місце, забезпечення необхідними для роботи засобами;

3) права і обов'язки, умови праці;

4) наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, та можливі наслідки їх впливу на здоров'я, права на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору під підпис;

5) правила внутрішнього трудового розпорядку (в разі їх наявності) або умови встановлення режиму роботи, тривалості робочого часу і відпочинку, а також про положення колективного договору (у разі його наявності);

б) проходження інструктажу з охорони праці, виробничої санітарії, гігієни праці і протипожежної охорони;

7) організацію професійного навчання працівників, якщо таке навчання передбачене;

8) тривалість щорічної відпустки, умови та розмір оплати праці;

9) процедуру та встановлені цим Кодексом строки попередження про припинення трудових відносин, яких повинні дотримуватися працівник і власник або уповноважений ним орган.

При укладенні трудового договору про дистанційну роботу власник або уповноважений ним орган повинен забезпечити виконання лише пунктів 1, 3, 5, 7-9 частини першої цієї статті та, у разі потреби, надати працівникові необхідні для виконання роботи обладнання та засоби, а також рекомендації щодо роботи з таким обладнанням та засобами. Ознайомлення може відбуватися у формі дистанційного інструктажу або шляхом проведення навчання безпечним методом роботи на конкретному технічному засобі. У трудовому договорі, за згодою сторін, можуть передбачатися додаткові умови щодо безпеки праці.

Ознайомлення працівників з наказами (розпорядженнями), повідомленнями, іншими документами власника або уповноваженого ним органу щодо їхніх прав та обов'язків допускається з використанням визначених у трудовому договорі технічних засобів електронних комунікацій з накладенням удосконаленого електронного підпису або кваліфікованого електронного підпису. У трудовому договорі, за згодою сторін, можуть бути узгоджені альтернативні способи ознайомлення працівника, за виключенням інформації згідно з пунктом 4 частини першої цієї статті, яка має доводитись до відома працівників у порядку, передбаченому у цій статті" (пропозиція №117);

8) Підпункт 7 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

"7) у пункті 2 частини першої статті 36 слова і цифри "пункти 2 і 3" замінити словом і цифрою "пункт 2" (пропозиція №161);

9) У абзаці четвертому підпункту 9 пункті 1 розділу I після слів "крім випадків, передбачених" доповнити словами та знаками "частиною третьою цієї статті," (пропозиція №181);

10) Підпункт 10 пункті 1 розділу I викласти в новій редакції:

"10) у частині третій статті 41 слова і цифри “, а у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої цієї статті, — також вимог статті 43” виключити;" (пропозиція №185);

11) Підпункт 11 пункту 1 розділу I замінити двома пунктами 11 та 12, з подальшою зміною нумерації, та викласти їх в новій редакції:

"11) Статтю 43 та її назву викласти в наступній редакції:

«Стаття 43. Особливості розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу з членом профспілки

У разі наміру власника або уповноваженого ним органу розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, передбачених пунктами 1 (крім випадку ліквідації підприємства, установи, організації), 2-5, 7 статті 40 і пунктами 2 і 3 статті 41 цього Кодексу, виборному органу первинної профспілкової організації (профспілковому представнику) надається проект відповідного наказу (розпорядження) із копіями документів або відомостей, що підтверджують наявність законних підстав для розірвання трудового договору.

Виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник) протягом трьох робочих днів з дня отримання інформації, зазначеної у частині першій цієї статті, має право ініціювати консультації з власником або уповноваженим ним органом. Консультації проводяться протягом трьох робочих днів. За результатами консультацій складається протокол.

Якщо консультації не були ініційовані у строк, визначений у частині другій цієї статті або за результатами проведених консультацій не досягнуто домовленостей, власник або уповноважений ним орган має право розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, визначених частиною першою цієї статті.

На період розгляду виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) проекту наказу (розпорядження) про розірвання трудового договору з підстав, передбачених пунктами 2-4, 7 статті 40 і пунктами 2 і 3 статті 41 цього Кодексу, та проведення консультацій працівник, який є членом профспілки, може бути відсторонений від роботи без збереження заробітної плати за рішенням власника або уповноваженого ним органу.

12) статтю 43¹ виключити" (пропозиція №206);

12) Абзац третій підпункту 13 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"Час початку і закінчення щоденної роботи (зміни) встановлюється у трудовому договорі або може передбачатися правилами внутрішнього трудового розпорядку, графіками змінності відповідно до законодавства" (пропозиція №230);

13) Пункт 2 частини першої статті 131 викласти в новій редакції:

"2) майно було отримано працівником під звіт за разовим дорученням або за іншим разовим документом" (пропозиція №339);

14) У пункті 6 частини першої статті 131 законопроекту слова "заподіяну підприємству, установі, організації" замінити словами "заподіяну власнику або уповноваженому ним органу" (пропозиція №342);

15) Пункт 8 частини першої статті 131 законопроекту викласти в новій редакції:

"8) судом встановлено пряму дійсну майнову шкоду заподіяну внаслідок розголошення комерційної таємниці та іншої захищеної законом інформації;" (пропозиція №345);

16) У реченні першому пункту 9 частини першої статті 131 слова "для виконання роботи за трудовим договором про дистанційну роботу або про надомну роботу" замінити словами "для виконання дистанційної або надомної роботи" (пропозиція №347);

17) У абзаці двадцять п'ятому підпункту 25 пункту 1 Розділу I законопроекту слова "використанням або застосуванням переданих працівникові цінностей" замінити словами "використанням або застосуванням майна переданого працівникові" (пропозиція №354);

18) Абзац двадцять п'ятий підпункту 25 пункту 1 Розділу I доповнити реченням наступного змісту:

"Такий договір має містити вичерпний перелік матеріальних цінностей, переданих працівнику для виконання визначених трудовим договором робіт." (пропозиція №356);

19) В абзацах вісімнадцятому, двадцять другому, тридцятому підпункту 25 пункту 1 розділу I законопроекту після слів "У разі розкрадання, недостачі" доповнити словом "неповернення" (пропозиція №364);

20) Абзаці тридцять другий підпункту 25 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"Власник або уповноважений ним орган не пізніше одного місяця з дня встановлення факту заподіяння працівником майнової шкоди підприємству, установі, організації, без урахування часу перебування працівника на лікарняному або у відпустці, звертається з вимогою до працівника про її покриття" (пропозиція №367);

21) Абзац четвертий підпункту 1 пункту 3 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"пункт 10 викласти в новій редакції:

10) провадить консультації з роботодавцем щодо розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця з працівником, який є членом діючої на підприємстві, в установі, організації профспілки, у випадках, передбачених законом;" (пропозиція №445);

22) Підпункту 2 пункту 3 розділу I законопроекту викласти в новій редакції:

"2) статтю 39 викласти в новій редакції:

«Стаття 39. Особливості розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу з членом профспілки

У разі наміру власника або уповноваженого ним органу розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, передбачених пунктами 1 (крім випадку ліквідації підприємства, установи, організації), 2-5, 7 статті 40 і пунктами 2 і 3 статті 41 Кодексу законів про працю України, виборному органу первинної профспілкової організації (профспілковому представнику) надається проект відповідного наказу (розпорядження) із копіями документів або відомостей, що підтверджують наявність законних підстав для розірвання трудового договору.

Виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник) протягом трьох робочих днів з дня отримання інформації, зазначеної у частині першій цієї статті, має право ініціювати консультації з власником або уповноваженим ним органом. Консультації проводяться протягом трьох робочих днів. За результатами консультацій складається протокол.

Якщо консультації не були ініційовані у строк, визначений у частині другій цієї статті або за результатами проведених консультацій не досягнуто домовленостей, власник або уповноважений ним орган має право розірвати трудовий договір з працівником, який є членом профспілки, з підстав, визначених частиною першою цієї статті.

На період розгляду виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) проекту наказу (розпорядження) про розірвання трудового договору з підстав, передбачених пунктами 2-4, 7 статті 40 і пунктами 2 і 3 статті 41 Кодексу законів про працю України, та проведення консультацій працівник, який є членом профспілки, може бути відсторонений від роботи без збереження заробітної плати за рішенням власника або уповноваженого ним органу;" (пропозиція №452);

23) Розділ II законопроекту викласти в такій редакції:

«II. Прикінцеві та перехідні положення» (пропозиція №456);

24) Розділ II законопроекту доповнити новим пунктом 2, змінивши подальшу нумерацію, та викласти його в такій редакції:

"2. Установити, що письмові договори про повну матеріальну відповідальність, укладені до набрання чинності цим Законом, продовжують діяти до дня їх припинення." (пропозиція №457).

2. Внести порівняльну таблицю до проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції трудових відносин (реєстр. № 5388) на розгляд Верховної Ради України.

3. Рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект прийняти у другому читанні та в цілому.

4. Доручити Секретарю Комітету - голові підкомітету з питань регулювання трудових відносин та зайнятості населення Бабенку М.В. виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання.

Висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання додаються.

Додаток: порівняльна таблиця на 157 арк.

**Перший заступник
Голови Комітету**

М.Цимбалюк

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

ВИСНОВОК

**щодо проекту Закону України про внесення змін
до деяких законів України щодо надання соціальних послуг
у разі введення на території України
надзвичайного або воєнного стану
(реєстр. № 7201 від 19.03.2022)**

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до статей 93, 111 і 114 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 06 квітня 2022 року (протокол № 108) проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану (реєстр. № 7201 від 19.03.2022), поданий народними депутатами України Остапенком А.Д., Гривком С.Д. та Павлішем П.В., і зазначає наступне.

Поданим законопроектом пропонується внести зміни та доповнення до законів України «Про соціальні послуги», «Про правовий режим воєнного стану», передбачивши у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану таке:

1) визначати середньомісячний сукупний дохід громадян з урахуванням попередніх двох кварталів, що передують місяцю звернення (чинним законодавством передбачено шести останніх місяців), з метою запровадження електронного обміну даними щодо доходів громадян;

2) розширити повноваження військових адміністрацій в частині управління надавачами соціальних послуг, організації надання ними соціальних послуг;

3) надати повноваження обласним, Київській міській державним адміністраціям, виконавчим органам сільських, селищних, міських рад визначати особливості прийняття рішення про надання соціальних послуг;

4) встановити, що особам із числа внутрішньо переміщених осіб компенсація за догляд за їх новим місцем проживання / перебування:

призначається і виплачується, якщо у бюджетах сільських, селищних,

міських рад передбачені кошти на виплату компенсації з урахуванням чисельності внутрішньо переміщених осіб;

визначається право та підтверджується факт догляду без виплати компенсації, якщо у бюджетах сільських, селищних, міських рад не передбачені кошти на виплату компенсації;

5) встановити, що порядок ведення випадку не застосовується для прийняття рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) особам/сім'ям, які опинились в складних життєвих обставинах через шкоду, завдану пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією.

На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація сприятиме забезпеченню надання соціальних послуг з урахуванням потреб осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, на період воєнного стану.

Разом з тим, слід зауважити наступне.

З метою забезпечення розуміння змісту норми права всіма суб'єктами правозастосовної діяльності потребує перегляду редакція підпункту 4) пункту 1 розділу I законопроекту щодо незастосування ведення випадку при прийнятті рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) особам/сім'ям, які опинились в складних життєвих обставинах через шкоду, завдану пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією.

У зв'язку з прийняттям 15 березня 2022 року Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» № 2126-IX та з метою уникнення правових колізій потребує також уточнення редакція пункту 2 розділу I законопроекту.

Крім того, назву законопроекту та його положення необхідно доопрацювати з урахуванням норм Закону України «Про правовий режим воєнного стану», якими передбачено, воєнний стан вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Асоціація міст України в цілому підтримуючи ідею законопроекту щодо визначення особливостей надання соціальних послуг громадянам у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану у своїх висновках зазначають, що окремі його положення мають дискримінаційні ознаки та потребують доопрацювання з метою забезпечення однакових умов щодо надання соціальних послуг та компенсації за здійснення догляду особам із числа внутрішньо переміщених осіб. З цією метою пропонується врегулювати питання особливостей фінансування надання соціальних послуг та компенсації за здійснення догляду зазначеній категорії громадян в умовах введення на території України надзвичайного або воєнного стану шляхом запровадження відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у разі неспроможності територіальної громади забезпечити

виконання таких функцій, з одночасним внесенням на розгляд Верховної Ради України законопроекту про внесення необхідних змін до Бюджетного кодексу України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України з приводу зазначених положень законопроекту також зазначає, що правовий зміст підтвердження факту здійснення догляду за особами із числа внутрішньо переміщених осіб догляду без виплати компенсації залишається незрозумілим. У зв'язку з цим пропонує надати особі, яка здійснює догляд, на підставі вказаного підтвердження право на виплату компенсації у наступний бюджетний період.

Крім цього, Головне науково-експертне управління, розглянувши проект висловило щодо його змісту низку інших зауважень та пропозицій.

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.І. Бурчака надало низку зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство розвитку громад та територій України за результатами розгляду зазначає, що проект Закону потребує додаткового нормативного та фінансового опрацювання, зокрема в частині компенсації відповідних витрат за рахунок коштів державного бюджету.

Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України повідомило, що відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про соціальні послуги» надання базових соціальних послуг забезпечується Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, а також виконавчими органами сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, створених згідно із законом та перспективним планом формування територій громад і визнаних Кабінетом Міністрів України спроможними в порядку, встановленому законом.

Враховуючи зазначене, Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України пропонує підпункт 3 пункту 1 розділу І законопроекту доповнити абзацом сьомим такого змісту: «Органи місцевого самоврядування забезпечують здійснення вичерпних заходів для передбачення у бюджетах сільських, селищних, міських рад коштів для виплати особам із числа внутрішньо переміщених осіб компенсації за догляд за їх новим місцем проживання / перебування.».

Міністерство фінансів України вважає, що законопроект може бути розглянутий Верховною Радою України.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроект.

За результатами обговорення Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

1. Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення на території України

надзвичайного або воєнного стану (реєстр. № 7201 від 19.03.2022), поданий народними депутатами України Остапенком А.Д., Гривком С.Д. та Павлішем П.В., включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та, керуючись пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з техніко-юридичними правками та пропозиціями народних депутатів - членів Комітету, а саме:

1) назву проекту Закону України викласти в такій редакції:

«Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»»;

2) пункт 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«1. Пункт 15 частини другої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250; із змінами, внесеними Законом України від 15 березня 2022 року № 2126-IX) викласти в такій редакції:

«15) управління навчальними закладами освіти, установами освіти, закладами охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, надавачами соціальних послуг, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення; організації надання ними послуг, у тому числі соціальних»;

3) пункт 2 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«2. У Законі України «Про соціальні послуги» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 18, ст. 73):

1) у пункті 5 частини першої статті 1:

у першому реченні слова «за останніх шість календарних місяців, що передують місяцю звернення» замінити словами «за один квартал, який передує місяцю, що є попереднім до місяця звернення»;

друге речення викласти в такій редакції: «Середньомісячний сукупний дохід особи визначається шляхом автоматизованого обміну наявними даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади, підприємств, установ, організацій та обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу її сім'ї на кількість членів сім'ї, які включаються до її складу»;

2) у статті 11:

частину третю доповнити пунктом 12¹ такого змісту:

«12¹) визначення особливостей порядку організації надання соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці (або на регіональному рівні) у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»;

частину четверту доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

«5¹) визначення особливостей надання соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у

разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»;

3) у частині сьомій статті 13:

у першому реченні абзацу другого слова «за попередніх шість місяців, що передують місяцю подання заяви» замінити словами «за один квартал, який передує місяцю, що є попереднім до місяця звернення із заявою»;

друге речення викласти в такій редакції:

«Середньомісячний сукупний дохід фізичної особи - надавача соціальної послуги визначається шляхом автоматизованого обміну наявними даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади, підприємств, установ, організацій та обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу її сім'ї на кількість членів сім'ї, які включаються до її складу»;

після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях компенсація за догляд, передбачена цією частиною, особам із числа внутрішньо переміщених осіб за новим місцем їх проживання / перебування разом із особами, за якими вони здійснюють догляд, призначається і виплачується в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

4) частину першу статті 21 доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях для невідкладного надання соціальних послуг структурний підрозділ з питань соціального захисту населення уповноважених органів системи надання соціальних послуг, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої статті 11 цього Закону, може надати право надавачам соціальних послуг державної / комунальної власності приймати рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) (консультування, надання притулку, догляд, підтримане проживання, короткотермінове проживання, натуральна допомога, транспортні послуги тощо) особам / сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду, завдану пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією»;

5) у статті 23:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Соціальні послуги надаються екстрено (кризово) (консультування, надання притулку, догляд, підтримане проживання, короткотермінове проживання, натуральна допомога, транспортні послуги тощо) у разі наявності загрози життю чи здоров'ю особи та у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»;

частину другу доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«У разі прийняття відповідно до абзацу другого частини першої статті 21 цього Закону рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) підтвердні акти про надання соціальних послуг, передбачені абзацом першим

цієї частини, надсилаються надавачами соціальних послуг до відповідного структурного підрозділу з питань соціального захисту населення уповноважених органів системи надання соціальних послуг, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої статті 11 цього Закону, протягом одного місяця з дня надання соціальної послуги»;

6) у статті 28:

абзац другий підпункту «а» пункту 1 частини другої після слів і цифр «статті 13 цього Закону» доповнити словами «особам, яким завдано шкоди пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією»;

перше речення частини п'ятої викласти в такій редакції:

«5. Середньомісячний сукупний дохід отримувача соціальних послуг для визначення права на отримання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів або з установленням диференційованої плати визначається шляхом автоматизованого обміну наявними даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади, підприємств, установ, організацій за один квартал, який передує місяцю, що є попереднім до місяця звернення, та обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу його сім'ї на кількість членів сім'ї, які включаються до її складу»;

частину сьому:

після слів «мають право приймати рішення» доповнити словами «у тому числі у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Надані соціальні послуги під час дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях надавачами соціальних послуг державної/комунальної форми власності (надання притулку, догляд підтримане проживання, натуральна допомога, транспортні послуги тощо) особам із числа внутрішньо переміщених осіб за новим місцем їх проживання / перебування, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду завдану бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією, фінансуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

4) пункт 2 розділу II законопроекту викласти у такій редакції:

«2. Кабінету Міністрів України у тижневий строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, у тому числі щодо використання гуманітарної допомоги, що надійшла у вигляді коштів у національній та іноземній валюті від фізичних та юридичних осіб, на цілі, визначені цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.».

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання від Комітету визначено голову підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка Анатолія Дмитровича.

Перший заступник
Голови Комітету

М.Цимбалюк